

Motion till riksdagen 2019/20:3296

av **Louise Meijer m.fl. (M)**

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskat anslag till Naturvårdsverket och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskat anslag till åtgärder för värdefull natur och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat stöd till åtgärder för havs- och vattenmiljön och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka stödet till insatser för internationella klimatinvesteringar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska stödet till klimatinvesteringar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska stödet till klimatpremier och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska anslaget till stöd för gröna och trygga samhällen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anslaget till laddinfrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anslaget till klimatbistånd och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anslaget till utsläppsbroms och tillkännager detta för regeringen.

Anslagsanvisning

Tabell 1 Moderaternas anslagsförslag 2020 för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Naturvårdsverket	588 944	-25 000
1:2 Miljöövervakning m.m.	465 714	
1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 115 035	-400 000
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	919 218	
1:5 Miljöforskning	93 825	
1:6 Kemikalieinspektionen	275 692	-2 000
1:7 Avgifter till Internationella organisationer	262 131	
1:8 Klimatbonus	1 760 000	
1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	268 281	-3 000
1:10 Klimatanpassning	98 000	
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 389 565	+10 000
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	255 000	+50 000
1:13 Internationellt miljösamarbete	40 400	
1:14 Skydd av värdefull natur	875 500	
1:15 Havs- och vattenmyndigheten	244 341	-2 000
1:16 Klimatinvesteringar	1 955 000	-1 955 000
1:17 Klimatpremier	170 000	-120 000
1:18 Stöd för gröna och trygga samhällen	50 000	-50 000
1:19 Industriklivet	600 000	
1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	90 000	
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	98 129	
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	956 408	
<i>Nya anslag</i>		
Laddinfrastruktur		+300 000
Klimatbistånd		+2 000 000
Utsläppsbroms		+200 000
Summa	12 571 183	+3 000

Politisk inriktning

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Därför är det glädjande att världens länder har enats om Parisavtalet, vilket förbinder dem att hålla den globala medeltemperaturen väl under 2 grader och göra ansträngningar för att temperaturen inte ska öka med mer än 1,5. På det nationella planet har Moderaterna och sex andra

riksdagspartier enats om målet att Sverige ska ha noll nettoutsläpp av växthusgaser senast år 2045.

Det svenska 2045-målet, som föreslogs av Miljömålsberedningen och sedan antogs av riksdagen genom det förstärkta klimatpolitiska ramverket, är ambitiöst. För att nå det krävs kostnadseffektiva åtgärder. Varje satsad klimatkrona måste ge största möjliga utsläppsminskning. För att skapa långsiktig legitimitet för klimatpolitik behöver Sverige minska utsläppen samtidigt som den ekonomiska utvecklingen fortsätter. Detta lyckades Alliansen med under sin regeringstid. Då minskade utsläppen med nästan 20 procent samtidigt som ekonomin växte med nära 10 procent.

Tyvänn ökade Sveriges utsläpp förra året med två procent. Regeringens klimatpolitik fungerar inte. Moderaterna vill få största möjliga klimatnytta för varje satsad krona samtidigt som tillväxten värnas i hela landet. Klimathotet är globalt och åtgärder behöver därför vidtas både lokalt, nationellt och internationellt. Moderaterna vill bland annat minska utsläppen genom att öka energiproduktion av både el från kärnkraft och förnybart, i syfte att underlätta elektrifiering av Sverige.

De svenska växthusgasutsläppen kommer numera i huvudsak från basindustrin och transporter. De står vardera för en tredjedel av Sveriges utsläpp. För att minska basindustrins utsläpp krävs betydande teknisk utveckling. Det kan exempelvis handla om att producera fossilfritt stål eller teknik för att fånga och lagra koldioxidutsläpp från raffinaderier. Stödet till investeringar i ny teknik ska därför öka. Sådana innovationer ger effekt både i Sverige och globalt. Elektrifiering av transportsektorn är en av nycklarna för att minska utsläppen. Vi föreslår ett teknikneutralt stöd till infrastruktur för elektrifierade vägtransporter.

Klimatfrågan är i sanning gränsöverskridande. Moderaterna vill minska användningen av fossil energi globalt och föreslår ökade satsningar på klimatbistånd för att minska utsläppen och bidra till ekonomisk utveckling. Vi vill fortsätta med internationella klimatinsatser för att kostnadseffektivt minska utsläppen internationellt och återinför en modifierad utsläppsbroms i syfte att ytterligare driva på omställningen i Europa.

Miljöförstöring måste förhindras och bekämpas. Förvaltarskapstanken – att man vårdar det man äger till nytta för kommande generationer – är kärnan i den moderata miljöpolitiken. Vi ser exempelvis i Östersjön hur döda havsbottnar breder ut sig, och övergödningen skapar stora problem. Läkemedelsrester skadar fisk och minskar den biologiska mångfalden. Mikroplaster sprids i våra hav. Moderaterna vill därför förstärka det regionala arbetet både i Östersjön och i Västerhavet och se kraftfullare åtgärder mot övergödning, mikroplaster och sjöfartens miljöpåverkan. Vi vill också stärka stödet till reningsteknik, för att avskilja läkemedelsrester, mikroplaster och andra gifter.

Anslag 1:1 Naturvårdsverket

Moderaterna avvisar regeringens förslag om att öka förvaltningsutgifterna för Naturvårdsverket med 20 miljoner kronor per år 2020–2022 för att finansiera andra prioriterade reformer i budgetmotionen. Moderaterna minskar även anslaget med fem miljoner kronor 2020–2022 till följd av att pris- och löneomräkningen reduceras med 50 procent för att finansiera andra prioriterade reformer i budgetmotionen.

Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur

Moderaterna minskar anslaget till åtgärder för skydd av värdefull natur med 400 miljoner kronor år 2020–2022 för att finansiera andra prioriterade reformer i budgetmotionen.

Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

Sverige är till stor del omgivet av hav och har en lång kustlinje. Havet ger oss livsmedel, möjligheter att transportera varor och personer samt möjligheter till rekreation. I hav, sjöar och vattendrag finns dessutom en stor del av jordens biologiska mångfald. Samtidigt utsätts hav, sjöar och vattendrag för stora påfrestningar. En del havsområden är kraftigt trafikerade. Mänsklig aktivitet bidrar till övergödning, försurning, utsläpp av farliga ämnen och marin nedskräpning. Moderaterna fortsätter att vidta kraftfulla åtgärder för att förbättra havs- och vattenmiljön. Moderaterna avvisar regeringens satsning på havs- och vattenmiljön på 240 miljoner kronor, till förmån för vår egen större satsning på 250 miljoner kronor per år 2020–2022.

Insatser mot övergödning

När Moderaterna satt i regering skapades en statlig medfinansiering av lokala vattenvårdsprojekt, det så kallade LOVA-bidraget. Bidraget utbetalas av länsstyrelserna till lokala vattenvårdsprojekt som minskar mängden kväve och fosfor eller miljögifter i haven. Exempelvis har LOVA-bidraget gått till va-planering och va-åtgärder, inventering av avlopp, effektivare avloppsrening, lantbruksåtgärder som installering av kalkfilter, strukturkalkning och fosfordammar samt tömningsanläggningar för båttoalett och båttvätt för fritidsbåtar. LOVA-bidraget har visat sig effektivt för att minska övergödningen och spridningen av giftiga ämnen och för att minska förlusten av biologisk mångfald. Moderaterna vill öka bidragen med 70 miljoner kronor per år 2020–2022.

Östersjösamarbete mot övergödning och nedskräpning

Östersjöområdet är till följd av långsam vattenomsättning mycket känsligt för övergödning. För att minska övergödningen krävs internationellt samarbete och gemensamma ansträngningar. Det är glädjande att samtliga länder runt Östersjön genom Helsingforskommissionen Helcoms Baltic Sea Action Plan har åtagit sig att till 2021 minska utsläppen av näringsämnen.

Trots detta är det nödvändigt att förbättra det gemensamma Östersjöarbetet. För 2020–2022 avsätter vi årligen 50 miljoner kronor för en förstärkning av det internationella arbetet i både Östersjön och Västerhavet samt för ytterligare åtgärder mot övergödning och nedskräpning.

Forskning kring den marina miljön

Den biologiska mångfalden i många av våra hav och vattendrag hotas av att kemikalier, läkemedel och mikroplaster sprids ut. Övergödningen är ett annat stort problem i Östersjön där syrefria bottenar breder ut sig. Torsken är svårt utsatt i Östersjön, och de vetenskapliga rekommendationerna är ett stopp för torskfisket i Östersjön under 2020. Därför föreslår vi ett riktat stöd till Havs- och vattenmyndigheten för forskning kring den marina miljön och biologiska mångfalden i våra hav och vatten. Stödet ska omfatta 50 miljoner kronor årligen 2020–2022.

Stranderosion

Stranderosionen gör att landmassor försvinner ut i havet, och kan leda till stora kostnader både för samhället och för de personer som drabbas. Stora och unika naturvärden riskerar att förstöras och den för kustkommunerna viktiga turistnäringen påverkas negativt. För att motverka stranderosion finns möjlighet att återföra sand som erosionen tagit med sig från stränderna ut till havs. Moderaterna anslår 30 miljoner kronor per år 2020–2022 för att förebygga och åtgärda stranderosion.

Bärgning av miljöfarligt avfall i havet

Det har tidigare saknats tillräcklig lagstiftning som reglerar vissa typer av miljöfarlig verksamhet. Det har lett till att miljöfarligt avfall har dumpats i haven. Staten bör ta ett större ansvar för att miljöfarligt avfall som har identifierats i haven bärgas för att undvika större skador på den marina miljön. Moderaterna avsätter 10 miljoner kronor per år 2020–2022 för att bärga miljöfarligt avfall i havet.

Tryggad dricksvattenförsörjning

Vatten är en lokal resurs. Det innebär att tillgång till, och hot mot, rent vatten varierar i olika delar av landet. Historiskt har inte vatten varit en begränsad resurs i Sverige och därför används det i många fall ineffektivt. Nya utmaningar kräver ökade investeringar för att trygga vattenförsörjningen på lång sikt.

Moderaterna och Kristdemokraterna föreslog i budgeten för 2019 ett nytt stöd till lokala initiativ och investeringar i ny teknik. Stödet syftar till att medfinansiera åtgärder som tryggar tillgång till dricksvatten och motverkar effekter av torka. Åtgärderna kan omfatta inventering av befintliga vattentäkter, nya brunnar och vattensnål teknik, men även långsiktiga åtgärder som anläggning av vattenmagasin och våtmarker. Moderaterna avsätter 40 miljoner kronor till stödet varje år 2020–2022.

Anslag 1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar

Internationella klimatinvesteringar är ett kostnadseffektivt sätt att minska utsläppen och bidra till internationellt klimatsamarbete. Moderaterna ökar anslaget till internationella klimatinvesteringar med 50 miljoner kronor per år 2020–2022.

Anslag 1:16 Klimatinvesteringar

Klimatklivet har kritiserats av såväl Riksrevisionen som Konjunkturinstitutet för att vara ineffektivt. Stödet har i vissa fall betalats ut till åtgärder som skulle ha genomförts även utan stödet och i andra fall till åtgärder med liten eller ingen klimatnytta. Trots det utökar regeringen stödet i sin budget.

Moderaterna avskaffar hela stödet till Klimatklivet, inklusive ladda hemma-stödet, för att prioritera mer effektiva insatser för att minska utsläppen av växthusgaser. Det resulterar i minskade kostnader för staten på 1 955 miljarder kronor år 2020. För 2021 minskar kostnaderna med 1 835 miljarder kronor och 2022 med 1 855 miljarder kronor.

Anslag 1:17 Klimatpremier

Moderaterna minskar anslaget till klimatpremier med 120 miljoner kronor per år 2020–2022 för att finansiera andra prioriterade reformer inom klimatområdet.

Anslag 1:18 Stöd till gröna och trygga samhällen

Moderaterna minskar anslaget till gröna och trygga samhällen med 50 miljoner kronor 2020. Anslaget minskas med 150 miljoner 2021 och med 200 miljoner kronor 2022.

Anslag 1:19 Industriklivet

Moderaterna avvisar regeringens förslag om en anslagsökning till Industriklivet med 300 miljoner kronor per år till förmån för vår egen anslagsökning till klimatavdraget med lika mycket pengar. Vi föreslår ett klimatskatteavdrag för basindustri som investerar i teknik som kan minska eller helt eliminera utsläppen.

Sverige har en omfattande basindustri med gruvnäring, stålindustri, cementproduktion, kemiindustri och massa- och pappersindustri. Basindustrin har kommit långt i att minska sina utsläpp – men måste precis som alla andra sektorer fortsätta att minska dem. För att skapa incitament för företagen att investera i tekniker som minskar eller eliminerar basindustrins utsläpp inför vi ett klimatavdrag. Avdragets storlek ska vara relaterad till storleken på utsläppsminskningarna som åstadkoms.

Moderaterna avsätter 300 miljoner kronor per år 2020–2022 till klimatavdraget och behåller 300 miljoner kronor till Industriklivet. Totalt 600 miljoner kronor per år.

Justerad PLO-uppräknings

För anslag 1:6 Kemikalieinspektionen, anslag 1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut och anslag 1:15 Havs- och vattenmyndigheten minskar Moderaterna anslaget till följd av att pris- och löneomräkningen reduceras med 50 procent för att finansiera andra prioriterade reformer i budgetmotionen.

Nya anslag

Laddinfrastruktur

Elektrifiering är en av nycklarna för att minska utsläppen från transportsektorn. För att bidra till omställningen av transportsektorn och främja att fler väljer och vågar investera i laddbara, miljövänligare fordon behöver staten, där det är samhällsekonomiskt motiverat, ta ett ansvar för utbyggnaden av laddinfrastruktur för att skapa ett nätverk av publika laddstationer. Stödet ska vara teknikneutralt såtillvida att det ska kunna stötta investeringar i infrastruktur för koldioxidfria transporter som inte kan använda sig av traditionell infrastruktur för bensin och diesel.

Vi anslår 300 miljoner kronor år 2020 och 500 miljoner kronor per år 2021 och 2022 för utbyggnaden av teknikneutral laddinfrastruktur.

Klimatbistånd

Moderaterna vill att biståndspolitiken i högre utsträckning ska bidra till att minska utsläppen av växthusgaser och vill därför öka klimatbiståndet. Alla länder måste bidra till att minska utsläppen av växthusgaser om vi ska klara klimatutmaningen. På samma gång måste fattigare länder och människor tillåtas göra samma välståndsresa som vi har gjort i Sverige. Ekonomisk utveckling måste därför gå hand i hand med minskade utsläpp.

Sverige lägger en relativt liten andel av biståndet på åtgärder för att minska utsläppen. År 2018 avsattes ca 3,4 miljarder kronor eller knappt 14 procent av Sidas utbetalningar till åtgärder för en miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling. Det är för lite för att få bukt med en av mänsklighetens största utmaningar. Vi vill därför omfördela medel från det befintliga biståndet för att möjliggöra att mer pengar öronmärks till klimatbistånd. Syftet är att minska beroendet av fossil energi i utvecklingsländer för att minska utsläppen av växthusgaser.

Moderaterna avsätter 2 miljarder kronor per år 2020–2022 i syfte att stärka klimatbiståndet.

Utsläppsbroms

Moderaterna avsätter 200 miljoner kronor per år 2020–2022. Vi återinför den utsläppsbroms som regeringen avskaffade under 2018 i modifierad form i enlighet med Konjunkturinstitutets resonemang. Utsläppsbromsen innebär att Sverige köper utsläppsrätter och annullerar dem vid tillfälle då de gör störst effekt i förhållande till den automatiska annullering som är på väg att införas i EU:s utsläppsrättshandelssystem. Syftet med utsläppsbromsen är att ytterligare driva på omställningen i Europa.

Exempelvis är det avgörande att utsläppen från den europeiska kolindustrin skyndsamt minskar.

Louise Meijer (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)